

Nr 156

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i förordningen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift, m. m.; given Stockholms slott den 16 oktober 1970.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) förordning om ändring i förordningen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift,

2) lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,

3) lag om ändring i förordningen (1959:555) angående redares avgifter i vissa fall enligt lagen om allmän försäkring,

4) förordning om ändring i förordningen (1970:4) om höjd mervärdeskatt på vissa varor,

5) förordning om ändring i förordningen (1957:209) om skatt på sprit och vin,

6) förordning om ändring i tulltaxan (1968:25),

7) förordning om ändring i förordningen (1966:21) om särskild skatt på motorbränslen,

8) förordning om ändring i förordningen (1957:262) om allmän energiskatt,

9) lag om ändring i lagen (1970:165) om ändring i lagen (1962:398) om finansiering av folkpensioneringen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås olika åtgärder på avgifts- och skatteområdet i syfte att stabilisera samhällsekonomin. Förslagen innebär bl. a., att den allmänna arbetsgivaravgiften från ingången av år 1971 höjs från nuvarande 1 % till 2 % och att energiskatten på i första hand den privata förbrukningen av elkraft samtidigt höjs från 7 % till 10 %. Från samma tidpunkt föreslås en höjning av arbetsgivaravgiften till sjukförsäkringen från 2,9 % till 3,1 %. Vidare föreslås med verkan fr. o. m. den 1 november 1970, att beskattningen av motorbränslen höjs med 10 öre/liter för bensin och 8 öre/liter för brännolja och gasol, att den särskilda skatten på sprit och vin höjs med ca 10 % samt att den höjda mervärdeskatt, som sedan den 9 februari i år gäller för vissa varor, utsträcks till att omfatta även vissa hushållskapitalvaror samt sprit och vin. Den höjda medvärdeskatten föreslås dessutom ändrad från nuvarande 14 % till 15 %, dvs. till den höjd som kommer att gälla för mervärdeskatten efter årsskiftet enligt beslut av vårriksdagen.

De föreslagna ändringarna kan beräknas medföra en inkomstökning för staten av ca 1 850 milj. kr. för år enligt nuvarande förhållanden. Härav kan ca 775 milj. kr. beräknas inflyta under det löpande budgetåret.

1) Förslag

till

Förordning**om ändring i förordningen (1968: 419) om allmän arbetsgivaravgift**

Härigenom förordnas, att 2 och 4 §§ förordningen (1968: 419) om allmän arbetsgivaravgift skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***2 §.**

Arbetsgivare erlägger allmän arbetsgivaravgift med belopp motsvarande *en* procent av summan av vad arbetsgivaren utgivit under året som lön till arbetstagare i pengar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad. I fråga om sådan arbetstagare hos redare som avses i 1 § första stycket förordningen den 16 maj 1958 (nr 295) om sjömansskatt beräknas dock allmän arbetsgivaravgift efter den lägre procentsats som Konungen fastställer med motsvarande tillämpning av 2 § andra stycket förordningen den 18 december 1959 (nr 555) angående redares avgifter i vissa fall enligt lagen om allmän försäkring.

Vid beräkningen — — — — — allmän försäkring.

Arbetsgivare erlägger allmän arbetsgivaravgift med belopp motsvarande *två* procent av summan av vad arbetsgivaren utgivit under året som lön till arbetstagare i pengar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad. I fråga om sådan arbetstagare hos redare som avses i 1 § första stycket förordningen den 16 maj 1958 (nr 295) om sjömansskatt beräknas dock allmän arbetsgivaravgift efter den lägre procentsats som Konungen fastställer med motsvarande tillämpning av 2 § andra stycket förordningen den 18 december 1959 (nr 555) angående redares avgifter i vissa fall enligt lagen om allmän försäkring.

4 §.

Fysisk person, som åtnjuter inkomst av annat förvärvsarbete enligt 11 kap. 3 § lagen om allmän försäkring i form av inkomst av här i riket bedriven rörelse eller inkomst av här belägen jordbruksfastighet som brukas av honom, erlägger allmän arbetsgivaravgift med belopp motsvarande *en* procent av sådan inkomst, i den mån arbetsgivare icke har att erlägga allmän arbetsgivaravgift för inkomsten enligt 2 § denna förordning.

Fysisk person, som åtnjuter inkomst av annat förvärvsarbete enligt 11 kap. 3 § lagen om allmän försäkring i form av inkomst av här i riket bedriven rörelse eller inkomst av här belägen jordbruksfastighet som brukas av honom, erlägger allmän arbetsgivaravgift med belopp motsvarande *två* procent av sådan inkomst, i den mån arbetsgivare icke har att erlägga allmän arbetsgivaravgift för inkomsten enligt 2 § denna förordning.

Till grund — — — — — föregått taxeringsåret.
 Har inkomst — — — — — i beräkning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1971.

De nya bestämmelserna tillämpas på löner som utges efter den 31 december 1970 samt på inkomster som hänför sig till tiden efter den 31 december 1970 och som upptages till beskattning vid 1972 eller senare års taxering.

Äldre bestämmelser gäller för inkomster som beskattas vid 1971 års taxering eller vid eftertaxering för år 1971 eller tidigare år.

2) Förslag

till

Lag

om ändring i lagen (1962: 381) om allmän försäkring

Härigenom förordnas, att 19 kap. 4 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

19 kap.

4 §¹.

Avgift till sjukförsäkringen enligt 1 § skall utgå med två och nio tiondels procent av det belopp, varå avgiften skall beräknas. Av avgiften skola tio tjugoniondelar användas till bestridande av de allmänna försäkringskassornas utgifter för sjukvårdsersättning och återstoden till bestridande av kassornas utgifter för tilläggssjukpenning i vad den svarar mot inkomst av anställning. Medlen fördelas mellan kassorna i förhållande till deras utgifter för vartdera ändamålet under året; och skola därvid de utgifter för läkemedel, som åvila kassorna, anses ingå i utgifterna för sjukvårdsersättning. Konungen äger med riksdagen förordna, att viss del av de medel, som enligt vad nu sagts skola tillgodoföras de allmänna försäkringskassorna, i stället skall ingå till en fond, benämnd allmänna sjukförsäkringsfonden, vilken för-

Avgift till sjukförsäkringen enligt 1 § skall utgå med tre och en tiondels procent av det belopp, varå avgiften skall beräknas. Av avgiften skola tio trettioendelar användas till bestridande av de allmänna försäkringskassornas utgifter för sjukvårdsersättning och återstoden till bestridande av kassornas utgifter för tilläggssjukpenning i vad den svarar mot inkomst av anställning. Medlen fördelas mellan kassorna i förhållande till deras utgifter för vartdera ändamålet under året; och skola därvid de utgifter för läkemedel, som åvila kassorna, anses ingå i utgifterna för sjukvårdsersättning. Konungen äger med riksdagen förordna, att viss del av de medel, som enligt vad nu sagts skola tillgodoföras de allmänna försäkringskassorna, i stället skall ingå till en fond, benämnd allmänna sjukförsäkringsfonden, vilken för-

¹ Senaste lydelse 1969: 650.

(Föreslagen lydelse)

(Nuvarande lydelse)

valtas enligt grunder som fastställas i enahanda ordning.

valtas enligt grunder som fastställas i enahanda ordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

I fråga om avgift som avser tid före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

3) Förslag

till

Lag

om ändring i förordningen (1959: 555) angående redares avgifter i vissa fall enligt lagen om allmän försäkring

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen (1959: 555) angående redares avgifter i vissa fall enligt lagen om allmän försäkring¹ skall erhålla nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

5 §².

Av avgiften till sjukförsäkringen skola *tio tjugoniondelar* användas till bestridande av de allmänna försäkringskassornas utgifter för sjukvårdsersättning och återstoden till bestridande av kassornas utgifter för tilläggsjukpenning.

Av avgiften till sjukförsäkringen skola *tio trettioendelar* användas till bestridande av de allmänna försäkringskassornas utgifter för sjukvårdsersättning och återstoden till bestridande av kassornas utgifter för tilläggsjukpenning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

I fråga om avgift som avser tid före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

¹ Förordningen omtryckt 1962: 397.

² Senaste lydelse 1969: 652.

1† *Bihang till riksdagens protokoll 1970. 1 saml. Nr 156*

4) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1970: 4) om höjd mervärdeskatt på vissa varor

Härigenom förordnas, att förordningen (1970: 4) om höjd mervärdeskatt på vissa varor skall ha nedan angivna lydelse¹.

Skatt enligt förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt skall utgå med 15 procent av beskattningsvärdet vid skattepliktig omsättning eller införsel av följande varor, nämligen

1. personbil och med skåp-, stationsvagns- eller personbilskarosseri utrustad lastbil med tjänstevikt ej över 1 800 kilogram med undantag av fordon som är avsett att användas i yrkesmässig trafik,

2. motorcykel, snöskoter samt campingvagn eller s. k. husvagn,

3. fartyg och fartygsmotor med undantag av fartyg eller motor till fartyg som är avsett att användas i yrkesmässig trafik,

4. televisionsmottagare, även i kombination med radiomottagare, skivspelare eller liknande, med undantag av s. k. monitor och annan mottagare för bild- och ljudöverföring per tråd,

5. diskmaskin, frysskåp och frysbox, kylskåp och svalsåp, elektrisk tvättmaskin och torkcentrifug samt elektrisk spis av golvmödel och annan elektrisk spis med ugn,

6. rusedryck, med undantag av starköl, vid annan omsättning än i samband med förtäring (utskänkning).

Denna förordning träder i kraft den 1 november 1970.

¹ Ändringarna innebär att procenttalet i första stycket höjs från 14 till 15 % och att i förordningen införs två nya punkter, 5 och 6.

5) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1957: 209) om skatt på sprit och vin

Härigenom förordnas, att 2 § 1 mom. förordningen (1957: 209) om skatt på sprit och vin skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

1 m o m¹. Skatten upptages — — — — — 2 mom. stadgas,

a) för sprit dels med en grundavgift för liter motsvarande 38 öre för varje hel volymprocent alkohol dels med en procentavgift motsvarande 50 procent av utminuteringspriset; samt

b) för vin dels med en grundavgift, såvitt avser vin med en alkoholhalt överstigande 14 volymprocent (starkvin), av 3 kronor 80 öre för liter och, såvitt avser annat vin (lättvin), av 72 öre för liter dels med en procentavgift motsvarande 36 procent av utminuteringspriset.

Utminuteringspriset utgöres — — — — — varornas utminutering.

a) för sprit dels med en grundavgift för liter motsvarande 42 öre för varje hel volymprocent alkohol dels med en procentavgift motsvarande 50 procent av utminuteringspriset; samt

b) för vin dels med en grundavgift, såvitt avser vin med en alkoholhalt överstigande 14 volymprocent (starkvin), av 4 kronor 40 öre för liter och, såvitt avser annat vin (lättvin), av 92 öre för liter dels med en procentavgift motsvarande 36 procent av utminuteringspriset.

Denna förordning träder i kraft den 1 november 1970.

¹ Senaste lydelse 1968: 2.

6) Förslag
till
Förordning
om ändring i tulltaxan (1968: 25)

Härigenom förordnas, att *Anm.* efter tulltaxenummer 22.10 tulltaxan (1968: 25) skall ha nedan angivna lydelse.

22 kap. Drycker, alkohol och ättika¹

<i>Anm.</i> För — — — 75 centiliter:	
Cognac	54:—
Armagnac, brandy, eau-de-vie och whisky	45:—
Andra spritdrycker, ej hänförliga till tulltaxenr 22.08	39:—
Vin:	
musserande:	
champagne	25:—
annat	16:—
andra slag med en alkoholhalt:	
överstigande 14 volymprocent	16:—
icke överstigande 14 volymprocent	7:—
För spritdrycker — — — sådan skatt.	

Denna förordning träder i kraft den 1 november 1970.

¹ Omtryckt 1970: 7.

7) Förslag

till

Förordning**om ändring i förordningen (1966: 21) om särskild skatt på motorbränslen**

Härigenom förordnas, att 2 § förordningen (1966: 21) om särskild skatt på motorbränslen skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

2 §.

Skatten utgår för bensen och brännolja med fem och för gasol med fyra öre för liter.

Skatten utgår för bensen med femton, för brännolja med tretton och för gasol med tolv öre för liter.

Denna förordning träder i kraft den 1 november 1970.

8) Förslag

till

Förordning**om ändring i förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt**

Härigenom förordnas, att 14 § förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

14 §.

1 m o m². Skatten utgår
a) för elektrisk kraft, som förbrukas i industriell rörelse med en förbrukning av mer än 40 000 kilowattimmar för driftställe under helt beskattningsår, med tio procent av kraftens beskattningsvärde och

b) för annan kraft med sju procent av kraftens beskattningsvärde.

Såsom driftställe skall anses varje

Skatten utgår med tio procent av kraftens beskattningsvärde.

¹ Omtryckt 1964: 350.

² Senaste lydelse 1958: 71.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

i tekniskt avseende självständig industriell anläggning, dock att närliggande anläggningar, som drivas av samma ägare eller innehavare, skola anses såsom ett enda driftställe om kraftanskaffningen är i huvudsak gemensam.

Med beskattningsår ————— 30 juni.

Beskattningsvärdet är ————— icke skatt.

2 m o m. Kan under löpande beskattningsår icke avgöras, huruvida förbrukningen i industriell rörelse kommer att överskjuta 40 000 kilowattimmar, men har förbrukningen under den närmast före beskattningsåret tilländalupna tolv månadersperioden överskjutit nämnda energikvantitet, skall förbrukaren erlagga preliminär skatt med belopp motsvarande tio procent av kraftens beskattningsvärde. Vad i denna förordning stadgas om skatt skall i tillämpliga delar gälla här avsedd preliminär skatt.

3 m o m¹. Där under ett beskattningsår förbrukningen i industriell rörelse överskjutit 40 000 kilowattimmar men skatt för den förbrukade kraften erlagts med lägre procenttal av kraftens beskattningsvärde än tio, skall till statsverket i efterhand inlevereras skatt med det procenttal av beskattningsvärdet varmed den erlagda skatten understiger tio procent av samma värde.

Har under ett beskattningsår förbrukningen i industriell rörelse icke överskjutit 40 000 kilowattimmar men har skatt för den förbrukade kraften erlagts med tio procent av kraftens beskattningsvärde, skall snarast efter beskattningsårets utgång skatt restitueras med det procenttal av beskattningsvärdet varmed skatten skall understiga tio procent av samma värde.

Denna förordning träder i kraft den 20 december 1970. Äldre bestämmelser tillämpas fortfarande, i fråga om skattepliktig distribution, på skatt

¹ Senaste lydelse 1958: 71.

som efter den 19 december 1970 uttages för sådan förbrukning av elektrisk kraft som till någon del hänför sig till tid före den 20 december 1970 och, i fråga om skattepliktig egenförbrukning, på skatt för vilken redovisningsperiod omfattar tid före den 20 december 1970.

9) Förslag

till

Lag

om ändring i lagen (1970: 165) om ändring i lagen (1962: 398) om finansiering av folkpensioneringen

Härigenom förordnas, att övergångsbestämmelserna till lagen (1970: 165) om ändring i lagen (1962: 398) om finansiering av folkpensioneringen skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om folkpensionsavgift, som påföres för år 1970 eller tidigare år.

(Föreslagen lydelse)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om folkpensionsavgift, som påföres för år 1971 eller tidigare år.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 16 oktober 1970.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om vissa finanspolitiska åtgärder, m. m., och anför.

Den ekonomiska utvecklingen under åren 1969 och 1970 har präglats av en internationell högkonjunktur med en stark ökning i efterfrågan och en därav föranledd kraftig pris- och lönestegring. Denna utveckling har bl. a. för vårt land medfört en fortsatt negativ bytesbalans och en framför allt under år 1969 starkt försämrad valutareserv. Vid en analys av förhållandena visar det sig att vi under fjolåret och första halvåret av 1970 haft en osedvanligt stark lagerökning, vilket förklarar en väsentlig del av det negativa utfallet av våra transaktioner med omvärlden. Denna lagerupbyggnad tycks emellertid nu ha kulminerat, dels betingat av att priserna på vissa utslagsgivande råvaror, bl. a. järn och stål, visat fallande tendens dels därför att en stor lagerhållning i och för sig är en i dagens ränteläge särskilt kostnadskrävande faktor.

Den svenska varuexporten har under 1970 visat en god utveckling och har under senare månader t. o. m. överstigit den osedvanligt höga importen värdemässigt sett. Samtidigt har valutareserven legat oförändrad. Vi lever emellertid med smala marginaler framför allt därför att vi gick in i år 1970 med en bytesbalansbrist på drygt 1 miljard kr. Rimligtvis bör vi utnyttja vår goda exportkonjunktur för att stärka valutareserven och våra allmänna handels- och bytesrelationer med omvärlden. En förändrad situation har också uppstått därigenom att vårt traditionella underskott på varuhandelsområdet, som tidigare kunde balanseras genom vårt lika traditionella överskott på tjänsteområdet, numera på grund av åtaganden i u-hjälpsprogrammet och den för varje år starkt svällande turismen inte längre fungerar som utjämnande faktor.

Vid en bedömning av orsakerna till underskottet i utrikesbalansen torde knappast kostnadsutvecklingen sett i sin internationella jämförelse vara för

hög. Kostnadsläget har under nuvarande högkonjunktur inte varit någon begränsande faktor för exporten. Kapacitetsutnyttjandet har varit högt uppdrivet, och vad som hindrat en ytterligare produktionsökning har på vissa områden varit bristen på arbetskraft. Industrins orderböcker är i dag bättre fyllda än de varit på många år och på områden som varvsindustrin och redarinäringen har en överraskande snabb förbättring ägt rum. Situationen är emellertid annorlunda för en del utlandskonkurrerande hemmaindustrier som sko- och tekoindustrierna, där den allmänna kostnadsutvecklingen och konkurrensläget i förhållande till billig import tvingat fram omställningar och nedläggningar. Strukturomläggningen inom svensk industri är en alljämt aktuell företeelse vilket förklarar att vi mitt i en utpräglad högkonjunktur har att driva en intensiv och kostnadskrävande arbetsmarknadspolitik för sysselsättningens trygghet.

Lönehöjningarna har under året framför allt inom exportindustrin genom kraftiga löneglidningar varit påtagliga. Sett i sitt internationella sammanhang har i stort sett samma fenomen ägt rum i våra konkurrentländer som en följd av den höga internationella efterfrågan. Denna utveckling parallellt med en allmänt prisuppdrivande efterfrågan har ofrånkomligen föranlett en internationell prisstegring där vårt land sett i de senaste årens perspektiv inte framstår som speciellt framträdande.

Den privata konsumtionens ökning under år 1970 kommer på det hela taget att framstå som modererad, vår bilkonsumtion som den tar sig uttryck i köp av nya bilar kommer att ligga lägre än för ett år sedan, medan däremot turismen starkt ökar. Den offentliga konsumtionen framför allt på undervisningens, sjukvårdens och åldringsvårdens områden visar som väntat en stadig och stark expansion.

Då man söker förklaringen till den negativa bytesbalansen pekar indicierna mot bl. a. den tidigare omnämnda lageruppyggnaden i industri och handel, stödd av en välkommen men importkrävande investeringsaktivitet, framför allt inom industrisektorn. Eftersom emellertid lageruppyggnaden tycks ha kulminerat bör en för bytesbalansens vidkommande välkommen rekyl så småningom inträda.

Detta konstaterande får emellertid inte föranleda oss att underskatta det allvarliga i dagens ekonomiska situation eller befria oss från det ultimativa kravet att återställa balansen i förhållandet med utlandet. Vi gick som jag tidigare framhållit in i år 1970 med en balansbrist uppskattningsvis på drygt 1 miljard kr. och vår målsättning måste vara att eliminera detta underskott. Rekommendationen är i teorin enkel och kan uttryckas sålunda: Vi bör medvetet styra över de reala resurserna till exportindustrin och den utlandskonkurrerande hemmamarknadsindustrin samtidigt som vi håller den privata och offentliga konsumtionen inom de gränser som är förenliga med den målsättning som kravet på bytesbalansens återställande reser. I praktiken har det att göra med moderering i löneanspråken och den offentliga

sektorns expansion. Därför erfordras en stram och restriktiv budgetbehandling för att stabilisera prisutveckling och internationell konkurrenskraft.

Det betyder inte att situationen är så dramatisk att vi behöver bryta den sociala reformverksamheten i form av gjorda åtaganden mot medborgarna. Sysselsättningens upprätthållande och samhällets garanti för medborgarnas trygghet i livets skiften är politiska åtaganden varom enighet råder.

De aktuella åtgärder som omgående bör genomföras för stabilisering av ekonomin bör inriktas på att skärpa finanspolitiken, i syfte att dämpa den efterfrågan som tar sig uttryck i en allt för högt uppdriven import. De dämpande åtgärderna bör således rikta sig mot såväl den privata konsumtionen som mot företagen. De senare skapar i dagens efterfrågekonjunktur via en onormal löneglidning risker för att de reguljära löneförhandlingarna blir speciellt komplicerade och, i fråga om lönekraven, att dessa blir alltför uppdrivna för att rymmas inom det samhällsekonomiska utrymmet. Eftersom någon selektion inom företagssektorn med hänsyn till skiftande räntabilitet inte i praktiken kan genomföras, kan den eftersträvansvärda dämpningen ske endast genom en generell höjning av den allmänna arbetsgivaravgiften. Denna bör höjas med en procentenhet till två procent. Det betyder en indragning av ca 900 milj. kr. och föreslås träda i kraft den 1 januari 1971. Från samma tidpunkt bör vidare arbetsgivaravgiften till sjukförsäkringen höjas med 0,2 procentenheter till 3,1 procent för att täcka de underskott som den nuvarande avgiftssatsen medför i finansieringen av kostnaderna för tilläggsjukpenning.

En dämpning av den privata efterfrågan kan tänkas genomföras genom en tidigareläggning av den vid årsskiftet avsedda höjningen av mervärdesskatten. Motivet härför skulle vara att förhindra en utpräglad hamstringsrush. Det ligger en del i det argumentet då vi har erfarenhet av att en kommande och på förhand bestämd höjning av den generella indirekta beskattningen brukar utlösa både en önskan hos konsumenterna att köpa före skattehöjningen och en aktivitet hos handeln att uppmana till sådana förhandsköp.

Denna för den reguljära handeln störande och ur andra synpunkter olustiga hamstringspsykos är mest uppenbar då det gäller de s. k. kapitalvarorna. Av denna anledning beslutade riksdagen vid årets vårsession ett tidigare ikraftträdande av mervärdeskattens höjning för ett begränsat varusortiment. Riksdagen ansåg sig emellertid vid det tillfället inte kunna följa regeringsförslaget fullt ut i fråga om det varusortiment som propositionen innehöll (prop. 1970: 7, BeU 1, rskr 51).

I dagsläget och inför den aviserade höjningen av mervärdeskatten vid årsskiftet 1970/71 anser jag att Kungl. Maj:t bör återkomma med förslag om höjd mervärdeskatt snarast möjligt på de kapitalvaror som undantogs av riksdagen i våras. Någon allmän tidigareläggning av mervärdeskattehöjningen vill jag med hänsyn till att denna sammankopplats med en direkt skattesänkning, i huvudsak för de lägre inkomsttagarna, inte förorda.

Som ytterligare och snabb statsfinansiell förstärkning förordar jag en höjning av skatten på vin och sprit med ca 10 %, vilket motsvarar den allmänna konsumentprishöjning som ägt rum under tiden från föregående justering av vin- och spritskatten. Av rationella skäl och för att undvika tvätt på varandra inträffande prisstegringar i konsumentledet bör den vid årsskiftet aktuella höjningen av mervärdeskatten redan nu inträda beträffande dessa varor.

Framför allt mot bakgrunden av de anspråk på statskassan som redan beslutade kostnadskrävande reformer ställer krävs ytterligare en omedelbar förstärkning av statsinkomsterna. Vad som närmast kommer i blickpunkten är drivmedelsbeskattningen. Den särskilda skatten på motorbränslen bör här lämna sitt bidrag till förstärkning av statsfinanserna. Jag förordar därför att nämnda skatt höjs med 10 öre/liter för bensin och 8 öre/liter för brännolja och gasol. På samma sätt som den tidigarelagda höjningen av mervärdeskatten och den höjda vin- och spritskatten bör den höjda drivmedelsskatten träda i kraft den 1 november 1970.

Slutligen gäller f. n. att inom energiskattens ram uttas 10 % skatt på elförbrukning för industriella ändamål, men endast 7 % för privat förbrukning. Skäl talar för att skattesatsen även för sistnämnda förbrukning justeras till 10 %.

De här förordade statsfinansiella förstärkningarna beräknas ge ett årligt budgettillskott om ca 1 850 milj. kr., varav ca 1 050 milj. kr. genom de höjda arbetsgivaravgifterna och ca 800 milj. kr. genom ökade skatter på drivmedel, alkohol och elförbrukning för andra ändamål än industrin. Denna förstärkning tillika med en stram och återhållsam budgetbehandling bör ge den från alla håll efterlysta uppstramningen av finanspolitiken som dagens ekonomiska situation kräver, möjliggöra en med hänsyn till finanspolitikens krav rimlig budgetbehandling och vidare medverka till en återgång till en mera normal situation på kreditmarknaden. I detta sammanhang vill jag vidare förutskicka att jag ämnar föreslå Kungl. Maj:t att lägga fram förslag om särskild premiering i form av räntegottgörelse och vinstutlottning på sådan överskjutande skatt enligt årets taxering som fysiska personer frivilligt låter inestå under viss tid.

Det nyligen genomförda allmänna prisstoppet bör tillsammans med här beskrivna och föreslagna åtgärder skapa förutsättningar för rimlig prisstabilitet som i sin tur bör verka lugnande på den lönepolitiska situation som arbetsmarknadsorganisationerna i vårt demokratiska samhälle har att ta ansvaret för. Överslag på det området ger inget reellt utbyte i form av standardstegring utan tvingar endast fram nya politiska ingripanden i stabiliserande syfte.

I sak har vi goda förutsättningar till en fortsatt frammarsch. Vårt näringsliv är konkurrenskraftigt, vi är ett arbetsamt folk och vi har hittills haft den utomordentliga fördelen av en på det hela taget lugn arbetsmarknad.

Det beror ytterst på oss själva om den utveckling som gjort oss till en av de ledande nationerna i fråga om trygghet och levnadsstandard skall grundläggas och fortsätta.

Den allmänna arbetsgivaravgiften

Jag har i det föregående anfört skälen för en höjning av den allmänna arbetsgivaravgiften till 2 %. F. n. gäller att arbetsgivare betalar sådan avgift med belopp motsvarande 1 % av utgivna löner i pengar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad. Vidare erlägger fysisk person som haft inkomst av här i riket bedriven rörelse eller inkomst av här belägen jordbruksfastighet som brukas av honom sådan avgift med belopp motsvarande 1 % av denna sin inkomst i den mån arbetsgivare inte skall erlägga allmän arbetsgivaravgift för inkomsten. Bestämmelserna om allmän arbetsgivaravgift har tillämpats på sådana inkomster hänförliga till tiden efter den 31 december 1968 som upptagits till beskattning tidigast vid 1970 års taxering.

Den högre allmänna arbetsgivaravgiften bör i princip utgå för löner som utges efter den 31 december 1970 och inkomster av tidigare angivet slag som är hänförliga till tiden efter nämnda dag.

Såvitt gäller arbetsgivares allmänna arbetsgivaravgift äger förordningen (1959: 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., motsvarande tillämpning. Detta innebär bl. a. att avgiftsunderlaget bestäms av riksförsäkringsverket, som vidare beräknar avgiften och i flertalet fall även uppbär den. Härvid erlägger arbetsgivaren preliminär avgift under det kalenderår för vilket avgiftsunderlaget skall bestämmas. Enligt 20 § förordningen utgår i regel preliminär avgift för visst år med belopp som motsvarar arbetsgivarens under nästföregående år debiterade slutliga avgift. Är emellertid de för utgiftsåret gällande procentsatserna för avgiftsuttaget högre eller lägre än procentsatserna för det år som den debiterade slutliga avgiften avser skall hänsyn tas till detta vid bestämmandet av den preliminära avgiften. Kungl. Maj:t kan förordna att hänsyn skall tas till även mera betydande ändringar som avgiftsunderlaget kan antas undergå till följd av den allmänna löneutvecklingen. Enligt 27 § förordningen utfärdar riksförsäkringsverket räkning på arbetsgivaravgiften och räkningen översänds till arbetsgivaren senast den 18 januari under det år avgiften skall erläggas.

I fråga om allmän arbetsgivaravgift som erläggs av rörelseidkare eller jordbrukare gäller att underlaget bestäms av lokal skattemyndighet med ledning av den avgiftsskyldiges taxering till statlig inkomstskatt och att avgiften påförs i samband med slutlig skatt. Möjligheten att använda brutet räkenskapsår kan i undantagsfall innebära att inkomst av rörelse eller

jordbruksfastighet under de två första månaderna av år 1971 tas upp till beskattning redan vid samma års taxering. Principiellt skulle då allmän arbetsgivaravgift efter 2 % av avgiftsunderlaget utgå för inkomster under dessa månader. Av flera skäl, bl. a. frågans ringa fiskala betydelse, föreslår jag att någon förhöjd avgift inte skall utgå för inkomster som tas upp till beskattning vid 1971 års taxering.

Användandet av brutet räkenskapsår kan vidare komma att medföra att rörelseidkare eller jordbrukare vid 1972 års taxering kommer att beskattas även för inkomst som intjänats före den 1 januari 1971. Det är givetvis inte meningen att avgift beräknad efter 2 % av underlaget skall utgå för tiden före denna dag. Av den anledningen är det i sådana fall nödvändigt att dela upp inkomsten på en del hänförlig till tiden före den 1 januari 1971 och en övrig del. I flertalet fall torde detta kunna ske genom proportionering, varvid lika stor inkomst beräknas ha influtit under varje månad under räkenskapsåret. Detta motsvarar det förfarande som användes när avgiften infördes.

Jag är medveten om att den höjda allmänna arbetsgivaravgiften inte automatiskt kommer att beaktas på debetsedlarna för preliminär skatt för åren 1971 och 1972 i de fall allmän arbetsgivaravgift påförs i samband med slutlig skatt. Detta anser jag böra godtas med hänsyn till att den ökade avgiften i de allra flesta fall torde uppgå till förhållandevis små belopp.

Arbetsgivaravgiften till sjukförsäkringen

I detta sammanhang vill jag, efter samråd med chefen för socialdepartementet, ta upp frågan om höjning av arbetsgivaravgiften till den allmänna sjukförsäkringen.

Arbetsgivaravgift till sjukförsäkringen utgår enligt 19 kap. 1 och 4 §§ lagen (1962: 381) om allmän försäkring med 2,9 % av arbetsgivares lönekostnader med bortseende från den del av varje arbetstagares lön som för år räknat överstiger sju och en halv gånger det vid årets ingång gällande basbeloppet. Av avgiften skall 10/29 användas till bestridande av försäkringskassornas utgifter för sjukvårdsersättning och återstoden, 19/29, till bestridande av kassornas utgifter för tilläggssjukpenning i vad sjukpenningen svarar mot inkomst av anställning.

I grunderna för finansieringen av sjukförsäkringen har räknats med att 75 % av kostnaderna för tilläggssjukpenning som nyss nämnts skall täckas genom arbetsgivaravgiften. Riksförsäkringsverket har i sin framställning om bidrag till sjukförsäkringen för budgetåret 1971/72 anfört att arbetsgivaravgifterna för åren 1969 och 1970 kan beräknas ge ett underskott av omkring 150 resp. 120 milj. kr. i förhållande till den del av kostnaderna för tilläggssjukpenning som de sålunda avses täcka. I den mån arbetsgivarav-

gifterna överstiger eller underskrider den angivna andelen av kostnaderna för tilläggssjukpenning skall reglering ske i föreskriven ordning genom överföring resp. återföring från den allmänna sjukförsäkringsfonden. Efter täckning av de beräknade underskotten för åren 1969 och 1970 kan behållningen i denna fond beräknas nedgå till omkring 180 milj. kr. Fonden kan med en så låg behållning befaras bli otillräcklig för att täcka ytterligare uppkommande underskott.

Från riksförsäkringsverket har inhämtats att, med oförändrad avgifts-sats, fortsatta underskott kan beräknas uppstå i finansieringen av kostnaderna för tilläggssjukpenningen för åren 1971 och 1972 med ett belopp på mellan 100 och 150 milj. kr. för vart och ett av åren. För att täcka de underskott, som den nu gällande arbetsgivaravgiften till kostnaderna för tilläggssjukpenning enligt verkets beräkningar skulle medföra under de närmaste åren, förordar jag en höjning fr. o. m. den 1 januari 1971 av avgiftssatsen med 0,2 procentenheter till 3,1 procent, vilket medför en ökning av sjukförsäkringens årliga intäkter med i runt tal 150 milj. kr.

Förslaget leder till ändring i 19 kap. 4 § lagen om allmän försäkring och 5 § förordningen (1959:555) angående redares avgifter i vissa fall enligt lagen om allmän försäkring.

Mervärdeskatten

Som jag tidigare nämnt höjdes mervärdeskatten på vissa varor genom beslut av årets vårriksdag (prop. 1970:7, BeU 1, rskr 51). Bestämmelserna härom finns intagna i förordningen (1970:4) om höjd mervärdeskatt på vissa varor. Enligt denna förordning höjdes skatten den 9 februari 1970 till 14 % på följande varor.

1. Personbilar och med skåp-, stationsvagns- eller personbilskarosseri utrustade lastbilar med tjänstevikt ej över 1 800 kg med undantag av fordon som är avsedda att användas i yrkesmässig trafik.

2. Motorcyklar, snöskotrar och campingvagnar (husvagnar).

3. Fartyg och fartygsmotorer med undantag av fartyg och motorer till fartyg som är avsedda att användas i yrkesmässig trafik.

4. Televisionsmottagare, även i kombination med radiomottagare, skivspelare eller liknande, med undantag av s. k. monitorer och andra mottagare för bild- och ljudöverföring.

I prop. 1970:7 föreslogs att höjningen av mervärdeskatten även skulle omfatta vissa hushållskapitalvaror, nämligen diskmaskiner, frysskåp och frysboxar, kylskåp och svalsåp, elektriska tvättmaskiner och torkcentrifuger samt elektriska spisar av golvmödel och andra elektriska spisar med ugn. Förslaget i denna del antogs ej av riksdagen.

Jag har redan framhållit att motivet för den höjda mervärdeskatten var

att motverka en köprush, som erfarenhetsmässigt uppkommer inför en höjning av en generell indirekt beskattning främst i fråga om särskilt åtråvärda kapitalvaror. Detta leder till icke önskvärda störningar i den reguljära handeln och driver upp importen. En annan effekt är att köpstarka konsumentgrupper gynnas i förhållande till konsumenter med mindre disponibla resurser. Man kan nu i efterhand också konstatera, att trots den begränsade tid som förelåg mellan det propositionen lades fram och skattehöjningen trädde i kraft en mycket kraftig köprush uppstod efter de ifrågavarande kapitalvarorna, speciellt beträffande personbilar.

Den höjda mervärdeskatten fick en mera begränsad betydelse genom att värriksdagen inte ansåg sig kunna acceptera förslaget att inrymma hushållskapitalvarorna under höjningen. Inför den nu nära förestående allmänna höjningen av mervärdeskatten anser jag att även dessa kapitalvaror bör beläggas med höjd mervärdeskatt och att detta bör ske snarast möjligt. Den höjda mervärdeskatten bör därvid som jag redan framhållit samtidigt höjas till 15 %, dvs. till den skattesats som kommer att gälla för mervärdeskatten från ingången av år 1971. Jag förordar därjämte, att under den i enlighet härmed höjda mervärdeskatten inryms även sprit och vin vid annan försäljning än i form av utskänkning. För dessa varor erhålls då en samordning i tiden med den av mig inledningsvis aviserade och i det följande närmare behandlade höjningen av den särskilda skatten på vin och sprit.

Beskattningen av sprit och vin

Enligt förordningen 1957: 209 utgår särskild skatt på sprit och vin. Härjämte utgår mervärdeskatt på dessa dryckesvaror.

Den särskilda skatten tas ut dels i form av en grundavgift som anknyter till alkoholhalten, dels i form av en procentavgift i förhållande till utminuteringspriset exklusive mervärdeskatt. För sprit är grundavgiften 38 öre/liter för varje hel volymprocent alkohol och procentavgiften 50 % av utminuteringspriset. För starkvin, dvs. vin med en alkoholhalt över 14 volymprocent, utgör grundavgiften 3 kr. 80 öre/liter och procentavgiften 36 %. För lättvin utgår grundavgift med 72 öre/liter och procentavgift med 36 %, dvs. med samma procenttal som för starkvin. För vin som tillverkas inom landet tillkommer en tillverkningsavgift om 50 öre/liter för starkvin och mousserande vin och 20 öre/liter för annat vin. Skatten uppbärs i regel av AB Vin- & Spritcentralen vid försäljningen till Systembolaget AB.

De nuvarande skattesatserna har gällt sedan den 5 februari 1968. Jag anser det motiverat att skatten på sprit och vin nu höjs så att en anpassning av skatten sker till uppgången av den allmänna konsumentprisnivån efter februari 1968. Detta bör lämpligen ske genom en ändring av grundavgifterna så att skatten höjs med ca 10 %.

I enlighet härmed förordar jag att grundavgiften höjs för sprit från 38 till 42 öre per volymprocent alkohol, för starkvin från 3 kr. 80 öre till 4 kr. 40 öre och för lättvin från 72 öre till 92 öre. Dessa ändrade grundavgifter innebär vid, som jag förutsätter, oförändrade detaljhandelsmarginaler att den särskilda skatten ökar för renat brännvin med 2 kr. 40 öre per helbutelj, för starkvin med 70 öre och för lättvin med 24 öre per helbutelj. Här till kommer mervärdeskatt på de genom ändringarna höjda utminuteringspriserna före skatt. Den totala effekten kan beräknas bli en prishöjning på ca 4: 75 kr. per helbutelj för renat brännvin och ca 50 öre per helbutelj för lättviner i de lägre prisklasserna. De i enlighet härmed förordade ändringarna i den särskilda skatten på sprit och vin kan vid nuvarande konsumtion beräknas medföra en inkomstökning för staten med inemot 200 milj. kr. för år räknat vartill kommer mervärdeskatt på detta belopp.

Skattehöjningen bör genomföras med minsta möjliga dröjsmål. Samtidigt bör schablontullarna för sprit och vin som införs av resande höjas med belopp svarande mot såväl den tidigare förordade höjningen av mervärdeskatten som den nu behandlade höjningen av den särskilda skatten.

Beskattningen av motorbränslen

Skatt utgår på bensin, brännolja och gasol för motordrift enligt förordningen (1961: 372) om bensinskatt, förordningen (1961: 653) om brännoljeskatt, förordningen (1964: 352) om gasolskatt, förordningen (1957: 262, omtryckt 1964: 350) om allmän energiskatt och förordningen (1966: 21) om särskild skatt på motorbränslen. Mervärdeskatt utgår inte på dessa motorbränslen.

Skatt enligt de tre förstnämnda författningarna ingår i de s. k. automobilskattemedlen som är avsedda för bestridandet av det allmännas kostnader för vägväsendet. Någon specialdestinering gäller inte för övrig drivmedelsbeskattning, men det kan nämnas att skatten i dess helhet för varje bränsleslag redovisas och erläggs på en gång enligt ett för varje bränsle gemensamt förfarande.

I fråga om bensin och brännolja åvilar skattskyldighet tillverkare och importör. Den som i större omfattning förbrukar, återförsäljer eller lagerhåller bensin eller från depå försäljer brännolja liksom den som använder brännolja för såväl drift av motorfordon som annat ändamål kan efter ansökan bli registrerad hos kontrollstyrelsen (efter årsskiftet riksskatteverket) som skattskyldig. I sådant fall erläggs skatt på grundval av deklARATION för bestämda redovisningsperioder i samma ordning som gäller för tillverkare. Ej registrerad importör av bensin eller brännolja erlägger skatten till tullverket i samband med varuinförseln. I fråga om gasolskatt åvilar skattskyldigheten ägaren av fordon inrättat för att drivas med gasol.

Drivmedelsskatterna utgår med visst öretal per liter. Nuvarande skattesatser har gällt sedan den 7 februari 1966, då den särskilda skatten på motorbränslen infördes. Skatten fördelas på de olika skatteslagen enligt följande.

	Bensin	Brännolja öre/liter	Gasol
”Vägs katt”	43	31	29
Energiskatt	9	2,5	7
”Motorbränsleskatt”	5	5	4
Totalt	57	38,5	40

Från angivna skattesatser gäller vissa avsteg. Sålunda utgör ”vägs katten” på brännolja 34 öre/liter för annan än registrerad tillverkare eller leverantör eller oregistrerad importör. I fråga om gasol för drift av buss med tjänstevikt över 3 000 kg utgör gasolskatten 22 öre/liter. Slutligen utgör energiskatten endast 1,6 öre/liter för bensin som används för framställning av stadsgas.

Intäkterna av drivmedelsbeskattningen har för innevarande budgetår beräknats till 2 015 milj. kr. i automobilskattemedel, ca 385 milj. kr. i energiskatt och 250 milj. kr. i särskild skatt på motorbränslen eller tillsammans ca 2 650 milj. kr.

Motivet för en höjning av drivmedelsbeskattningen är inte att tillföra vägs vändet ytterligare automobilskattemedel utan har en allmänt samhällsekonomisk bakgrund. Åtgärden bör därför lämpligen ske genom en höjning av den särskilda skatten på motorbränslen. En skälig höjning i det angivna syftet bör som jag tidigare nämnt vara att nämnda skatt höjs med 10 öre/liter till 15 öre/liter för bensin och med 8 öre/liter för brännolja och gasol till 13 öre/liter resp. 12 öre/liter. Jag förordar att dessa skattesatsjusteringar, som kan beräknas ge en intäktsökning av i runt tal 500 milj. kr. för år, genomförs med verkan fr. o. m. den 1 november 1970.

Den allmänna energiskatten

Enligt förordningen (1957: 262, omtryckt 1964: 350) om allmän energiskatt utgår skatt på motorbränslen (bensin, motorbrännolja och gasol), eldningsolja, fasta kol- och koksbränslen samt elkraft. För elkraft utgör energiskatten 10 % av beskattningsvärdet i fråga om kraft som förbrukas i industriell rörelse med större förbrukning än 40 000 kilowattimmar under helt beskattningsår och 7 % i fråga om annan kraft. Beskattningsvärdet utgörs av summan av de avgifter som förbrukaren har att erlægga för kraften. Med beskattningsår förstås tiden den 1 juli—den 30 juni. Energiskatten på elkraft uppbärs och erläggs till staten av producenter och yrkesmässiga distributö-

rer av kraft. Från beskattningen gäller vissa undantag, bl. a. i fråga om kraft, som framställs av producent som förfogar över en generatoreffekt av mindre än 50 kilowatt eller som framställs eller förbrukas på fartyg eller annat transportmedel eller som levereras till kommunikationsföretag för bandrift.

Skattesatsen 10 % för kraft för industriell förbrukning har gällt sedan energiskatten infördes. För annan kraft höjdes skattesatsen från 5 % till nuvarande 7 % den 20 mars 1958. Mervärdeskatt utgår inte på elkraft. Detta innebär att elskatten sedan 1958 års ändring varit oförändrad. Under den tid som därefter förflutit har inte endast en generell indirekt beskattning av annan konsumtion tillkommit utan denna konsumtionsbeskattning har undergått höjningar vid ett flertal tillfällen. Fr. o. m. den 1 januari 1971 kommer mervärdeskatten att utgå med 15 %.

Redan dessa förhållanden motiverar en höjd konsumtionsbeskattning av elkraften. Vad jag tidigare anfört och de övriga i det föregående förordade skatteändringarna utgör ytterligare skäl för en sådan åtgärd. Praktiska fördelar skulle därjämte uppnås, om samma skattesats införs för hela elkraftsbeskattningen. Då jag emellertid å andra sidan inte anser att en höjning av skatten på den industriella kraftförbrukningen bör komma i fråga, förordar jag endast den ändringen att skattesatsen 7 % för annan kraft höjs till 10 %. Därmed blir det i första hand en mot den privata konsumtionen inriktad åtgärd. Med hänsyn till att det här är fråga om elkraft, för vilken skatten i allmänhet grundas på mätaravläsning av energiförbrukningen hos abonnenterna och sådana avläsningar i betydande utsträckning sker omkring årsskiftet förordar jag i överensstämmelse med vad som gällde vid skattens införande och vid 1958 års ändring att den nu aktuella höjningen skall träda i kraft den 20 december 1970 och gälla från första mätaravläsningen efter den 19 december 1970. Det förekommer numera ganska allmänt att mätaravläsning hos abonnenterna sker endast en gång om året, men att flera avgiftsdebiteringar sker under året, varvid avgifter debiteras för uppskattad kraftförbrukning på grundval av abonnentens förbrukning föregående år. I sådant fall bör den höjda skatten utgå på den första debiteringen av kraftavgifter efter den 19 december 1970 som till sin helhet avser tid efter nämnda dag. I praktiken betyder detta höjd skatt fr. o. m. den andra debiteringen av kraftavgifter efter den 19 december 1970. I fråga om skattepliktig egenförbrukning av elkraft bör höjningen träda i kraft från ingången av den första redovisningsperiod för skatt som tar sin början efter den 19 december 1970. I detta fall kommer i praktiken höjd skatt att utgå fr. o. m. den 1 januari 1971.

Enligt nuvarande bestämmelser är skattesatsen 7 % eller 10 % beroende av kraftförbrukningens storlek vid varje industriellt driftställe. Därmed avses varje i tekniskt hänseende självständig industriell anläggning. Närhängande anläggningar, som drivs av samma ägare eller innehavare, anses

även som ett enda driftställe om kraftanskaffningen är i huvudsak gemensam. Vid övergång till en enhetlig skattesats bör nämnda liksom andra med driftställe sammankopplade bestämmelser i förordningen kunna utgå även om begreppet driftställe kan ha viss betydelse för beskattningsvärdet. Jag vill därför framhålla att ett slopande av dessa bestämmelser inte skall innebära någon materiell ändring i beskattningen. I stället blir det en tillämpningsfråga som kan knytas till den praxis som utbildats enligt författningens nuvarande lydelse. I enlighet härmed förordar jag att 14 § 2 och 3 mom. energiskatteförordningen upphävs.

Nu förordade skattesatsändring kan beräknas öka statens inkomster med ca 60 milj. kr. för år räknat enligt nuvarande kraftförbrukning.

Särskild fråga

I detta sammanhang vill jag också, efter samråd med chefen för socialdepartementet, ta upp en formell fråga i anslutning till 1970 års skattereform. Övergångsbestämmelserna till lagen (1970: 165) om ändring i lagen (1962: 398) om finansiering av folkpensioneringen medför enligt sin nuvarande lydelse att den nya individuella metoden för beräkning av folkpensionsavgift skulle gälla redan beträffande avgifter på grund av 1971 års taxering i stället för rätteligen avgifter på grund av 1972 års taxering. En redaktionell ändring av övergångsbestämmelserna bör vidtagas.

Hemställen

Under hänvisning till vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

- 1) *förordning om ändring i förordningen (1968: 419) om allmän arbetsgivaravgift,*
- 2) *lag om ändring i lagen (1962: 381) om allmän försäkring,*
- 3) *lag om ändring i förordningen (1959: 555) angående redares avgifter i vissa fall enligt lagen om allmän försäkring,*
- 4) *förordning om ändring i förordningen (1970: 4) om höjd mervärdeskatt på vissa varor,*
- 5) *förordning om ändring i förordningen (1957: 209) om skatt på sprit och vin,*
- 6) *förordning om ändring i tulltaxan (1968: 25),*

Kungl. Maj:ts proposition nr 156 år 1970

7) *förordning om ändring i förordningen (1966: 21) om särskild skatt på motorbränslen,*

8) *förordning om ändring i förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt,*

9) *lag om ändring i lagen (1970: 165) om ändring i lagen (1962: 398) om finansiering av folkpensioneringen.*

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson